

Шевченко О. В.

аспірант,

Навчально-науковий інститут права

Сумського державного інституту

https://orcid.org/0000-0003-4090-3645

МІСЦЕ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

JEL Classification: K 19

SECTION “Law”: Право

Анотація. Дослідження присвячене характеристиці Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в Україні. В ньому розкривається особливості правового статусу цього органу через призму відносин пов'язаних з наданням адміністративних послуг на фондовому ринку. На підставі дослідження міжнародного досвіду державного регулювання фондового ринку автор вказує, що в Україні запроваджена і функціонує змішана модель державного регулювання. Основні функції із врегулювання відносин, що виникають на ринку цінних паперів покладені на спеціально уповноважені органи владних повноважень у цій сфері, а окремі функції виконують саморегулятивні організації. Також в процесі дослідження автор прийшов до висновку, що Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку є головним органом державного регулювання відносин на фондовому ринку. В його компетенцію входять цільовий, організаційно-структурний та компетенційний блоки повноважень. Цільовий блок повноважень розкриває мету функціонування НКЦПФР та вектори її діяльності. Організаційно-структурний блок розкриває організуючий потенціал НКЦПФР, що направлений на створення структури фондового ринку та його ефективного функціонування в рамках чинного законодавства. Компетенційний блок повноважень НКЦПФР охоплює повноваження, які безпосередньо стосуються особливостей обігу тих чи інших видів цінних паперів та особливостей їх обліку, а також діяльності самої НКЦПФР.

Ключові слова: фондовий ринок, державне регулювання фондового ринку, адміністративні послуги, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, цінні папери.

Annotation. Any modern state cannot exist without the proper and effective performance of the functions assigned to it by society. States try to regulate the most important spheres of public life in the course of their activities, especially those on which their existence and effective functioning depend. One of these spheres is the economic sphere, within which states conduct their own economic policy.

The research is devoted to the characteristics of the National Securities and Stock Market Commission in Ukraine. It reveals the peculiarities of the legal status of this authority through the prism of relations due to the provision of administrative services on the stock market. Based on the research of international experience of stock market state regulation, the author points out that a mixed model of state regulation has been introduced and is functioning in Ukraine. The main functions concerning the regulation of relations arising in

the securities market are assigned to specially authorized authorities in this area, and self-regulatory organizations perform certain functions. Also, in the research process, the author concluded that the National Securities and Stock Market Commission is the main body of state regulation of stock market relations. Its competence includes target, organization-structural and competence blocks of powers. The target block of powers reveals the purpose of the functioning of the NCSSM and the vectors of its activity. Organization-structural block reveals the organizational potential of the NCSSM aimed at creating of stock market structure and its effective functioning within current legislation. Finally, the competent block of powers of the NCSSM includes powers that directly relate to specifics of circulation of certain securities and specifics of their accounting and activities of the NCSSM itself.

Keywords: stock market, state regulation of stock market, administrative services, National Commission for Securities and Stock Market, securities.

Вступ

Будь-яка сучасна держава не може існувати без належного та ефективного виконання покладених на неї суспільством функцій. Враховуючи це держави в процесі своєї діяльності намагають регулювати найбільш важливі сфери суспільного життя, особливо ті, від яких залежить їх існування та ефективне функціонування. Однією з таких сфер є економічна сфера, в рамках якої держави проводять власну економічну політику. Реалізація ефективної економічної політики держави передбачає наявність механізмів, які забезпечують найбільш раціональне використання всіх наявних у державі ресурсів. В ринковій економіці такий механізм, як правило, пов'язується з існуванням ринку цінних паперів та його функціонуванням. Наявність розвинутого національного ринку цінних паперів, який користується довірою серед інвесторів, є важливою умовою стійкого економічного зростання, а також фактором фінансової безпеки держави [1, С. 13-17]. При його гармонійному розвитку, розвинутій інфраструктурі, налагодженню правовому забезпечення механізмів захисту інтересів всіх його учасників – інвесторів, емітентів, посередників – він є потужним прискорювачем економічного розвитку будь-якої країни [13, С.127].

Враховуючи це, будь-яка держава в своїй діяльності намагається запровадити найбільш дієві державні механізми, які об'єктивуються в державному регулюванні ринку цінних паперів, і які забезпечують максимальне задоволення прав та законних інтересів всіх зацікавлених осіб. Як показує практика регулювання ринків цінних паперів у світі, державне регулювання здійснюється уповноваженими органами. При цьому в різних державах як кількість цих органів так і спектр їх повноважень є різними, що відображає національні особливості у цій сфері.

В Україні одним з органів, що здійснює державне регулювання ринку цінних паперів є Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Цей орган є особливим серед інших державних органів, оскільки на нього покладені обов'язки пов'язані не лише з державним регулюванням ринку цінних паперів, а й з забезпеченням прав всіх учасників відносин пов'язаних, в тому числі і з наданням адміністративних послуг.

Як показує аналіз наукової літератури в якій висвітлюються питання функціонування Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, дослідження особливостей цього органу в аспекті надання адміністративних послуг не здійснювалось, що спонукає нас зробити спробу усунути цю прогалину.

Аналіз останніх публікацій. Наші дослідження дають можливість стверджувати, що питаннями пов'язаними з державним регулюванням фондового ринку займалось досить багато вчених. Серед праць які найбільше вплинули на розробку цієї проблематики варто назвати роботи таких дослідників як Т.В., Біловус[2], О.О. Калюга[11], О.Ю. Леось[14], В.В. Постолітак[18], О.М. Стадницька[21], О.Р. Ящицак[24], С.В. Щока[23] та інші. Дослідженням особливостей правового статусу Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку приділяли свою увагу такі дослідники як С.І. Голубницький[4], Кологойда[12], В.І. Полюхович[17], Є.В. Пугачова[19] та інші.

Разом з цим, на сьогодні, робіт які були б присвячені питанням місця НКЦПФР як суб'єктів надання адміністративних послуг практично немає. Враховуючи це *метою* нашої роботи є дослідження особливостей компетенції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку як органу надання адміністративних послуг на фондовому ринку, а *заданням* – окреслення особливостей їх надання.

Результати

Досліджуючи особливості державного регулювання фондового ринку в Україні, варто зазначити, що вітчизняний ринок цінних паперів є досить молодим порівняно з ринками розвинених європейських держав. Враховуючи це, при формування державного механізму регулювання фондового ринку українські фахівці користались провідним досвідом регулювання функціонування фінансового ринку в іноземних державах. На сьогодні, за твердженнями дослідників [24, С. 29], в світі залежно від наявності єдиного органу та обсягу його компетенції в світі сформувалось три основні моделі державного регулювання фондового ринку, а саме: а) централізована модель, в рамках якої функція регулювання покладена переважно на державні органи та спеціалізовані державні установи, що проводять нагляд; б) модель саморегулювання де значна частка функцій регулювання передається саморегулювальним організаціям, за якими вже здійснює нагляд та контроль держава; в) змішана модель, що поєднує централізоване керівництво та дублювання функцій центрального регулятора саморегульованими організаціями [3, С. 167].

Як показує детальний аналіз практики функціонування фондового ринку, в Україні запроваджена і функціонує змішана модель державного регулювання. Основні функції із врегулюванням відносин, що виникають на ринку цінних паперів покладені на спеціально уповноважені органи владних повноважень у цій сфері, а окремі функції виконують саморегулятивні організації.

Враховуючи мету нашої розвідки, зосередимо нашу увагу на спеціальних державних органах владних повноважень у сфері регулювання ринку цінних паперів в Україні. Відповідно до Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» [8] державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків, складовою яких є фондний ринок, це здійснення державою в особі Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку комплексних заходів щодо упорядкування, контролю, нагляду за ринками капіталу, регулювання правил функціонування організованих товарних ринків і провадження клірингової діяльності щодо правочинів, вчинених на таких ринках, а також заходів щодо запобігання і протидії зловживанням і порушенням на ринках капіталу та організованих товарних ринках. Відповідно до ст. 3 цього ж закону, вимоги, що встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку до професійних учасників ринків капіталу, які є банками, повинні узгоджуватися з відповідними вимогами до банків, встановленими Національним банком України.

Таким чином, на сьогодні спеціально уповноваженими державою органами владних повноважень на ринку цінних паперів є Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, а у тих відносинах, в яких приймають участь банки і які пов'язані з обігом цінних паперів – Національний банк України. Звернемось до характеристики правового статусу цих органів.

Правовою основою діяльності Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку є Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» [7], Указ президента «Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку» від 23 листопада 2011 р. яким затверджене Положення про Національну Комісію з цінних паперів та фондового ринку [22], Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» [10], Закон України «Про депозитарну систему України» [6], Закон України «Про інститути спільногоЯ інвестування» [9]. Також враховуючи ст. 6 та п. 13 ст. 8 Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків», відповідно до якого Національна комісія з цінних

паперів та фондового ринку має право розробляти і затверджувати з питань, що належать до її компетенції, обов'язкові для виконання нормативні акти, правою основою її діяльності є видані в рамках її компетенції підзаконні нормативно-правові акти.

Характеризуючи правовий статус Національної Комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР) слід зазначити, що вона є державним колегіальним органом. В системі державних органів України НКЦПФР є підпорядкованою Президенту України та підзвітною Верховній Раді України. У функціональному плані НКЦПФР складається з Комісії як колегіального органу та центрального апарату. Відповідно до чинних нормативних актів, для забезпечення виконання покладених на неї функцій, може утворювати територіальні органи. НКЦПФР як колегіальний орган утворюється у складі Голови Комісії та шести членів Комісії. Голова та члени НКЦПФР призначаються на посади та звільняються з посад Президентом України шляхом видання відповідного указу. НКЦПФР є правомочною з моменту призначення більше половини її загального кількісного складу. Основною формою роботи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку як колегіального органу є засідання, яке є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини її загального кількісного складу.

Розкриваючи правовий статус НКЦПФР звернемо увагу на її компетенцію. Відповідно до теорії права компетенція це сукупність установлених законом владних повноважень для здійснення функцій і завдань, покладених на нього державою, а повноваження – це сукупність прав та обов'язків органу [15, С. 5]. Чинне законодавство, що регулює діяльність НКЦПФР закріплює досить широкий перелік повноважень. Разом з тим, їх аналіз дає можливість виділити цільовий, організаційно-структурний та компетенційний блоки повноважень.

Цільовий блок повноважень розкриває мету функціонування НКЦПФР та вектори її діяльності. Зокрема, аналіз нормативно-правових актів, в яких закріплена компетенція НКЦПФР дає можливість говорити, що на неї покладено обов'язок формування єдиної державної політики стосовно розвитку фондового ринку, його функціонування та забезпечення реалізації цієї політики, а також здійснення державного контролю за емісією і оборотом цінних паперів: в сфері спільногоЯ інвестування, в сфері накопичувального пенсійного забезпечення, в сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, які одержані злочинним шляхом, у сфері запобігання і протидії корупції та фінансування тероризму. Також системний аналіз нормативних актів свідчить, що на НКЦПФР покладений обов'язок захищати права інвесторів шляхом застосування заходів спрямованих на запобігання і припинення правопорушень в цій сфері. В рамках своєї діяльності на НКЦПФР покладено обов'язок сприяти вдосконаленню чинного законодавства в напрямку його наближення до міжнародних стандартів. В рамках реалізації покладених на НКЦПФР, вона координує діяльність державних органів з питань функціонування фондового ринку держави та деривативів та здійснює нагляд за небанківськими фінансовими групами та їх підгрупами.

Організаційно-структурний блок розкриває організуючий потенціал НКЦПФР, що направлений на створення структури фондового ринку та його ефективного функціонування в рамках чинного законодавства. В рамках цього блоку НКЦПФР наділена повноваженнями направленими на легітимацію діяльності учасників фондового ринку та контрольними повноваженнями направленими на забезпечення режиму законності в діяльності суб'єктів ринку цінних паперів. В науковій літературі зазначений блок досить часто називають регуляторними повноваженнями [4, С. 16; 19, С.164]. Безумовно така позиція має свої підстави, проте, на нашу думку характеристика цих повноважень через призму організаційно-структурного блоку з його складовими дає можливість більш точно усвідомити сутність та природу повноважень НКЦПФР.

Повноваження направлені на легітимацію діяльності учасників фондового ринку об'єктивуються у праві НКЦПФР: а) встановлювати вимоги до правил функціонування організованого ринку та реєструвати такі правила (зміни до них); б) встановлювати за погодженням з Національним банком України особливості видачі банкам ліцензій на провадження діяльності на ринку цінних паперів, а також особливості діяльності Національного банку України на ринку

цінних паперів; в) встановлювати зразок та видавати свідоцтво про реєстрацію об'єднання професійних учасників фондового ринку як саморегульованої організації; г) координувати роботу з підготовки фахівців із питань ринків капіталу та організованих товарних ринків, встановлювати порядок та проводити сертифікацію фізичних осіб (крім пов'язаних агентів) шляхом видачі сертифікатів на право вчинення дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, їх дублікатів, а також анулювання таких сертифікатів; д) встановлювати порядок здійснення професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, у тому числі іноземними юридичними особами та підприємствами з іноземними інвестиціями; е) видавати дозволи, визначати стандарти і правила діяльності, реєструвати випуск та інформацію про випуск інвестиційних сертифікатів інвестиційних фондів та інвестиційних компаній; ж) визначати професійні вимоги до керівників, головних бухгалтерів та керівників структурних підрозділів професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, інститутів спільного інвестування, недержавних пенсійних фондів; з) у межах, визначених Законом України «Про інститути спільного інвестування», встановлювати вимоги щодо здійснення діяльності компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування; и) встановлювати вимоги та розробляє і затверджувати стандарти корпоративного управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків, а також здійснює контроль за їх дотриманням; і) погоджувати статути недержавних пенсійних фондів та зміни до них у встановленому нею порядку та інші.

Контрольні повноваження НКЦПФР об'єктивуються у таких її правах як: а) у разі порушення законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, у тому числі про систему накопичувального пенсійного забезпечення, виносити попередження, зупиняти або анулювати дію ліцензій; б) зупиняти обіг цінних паперів емітента, зокрема у зв'язку з включенням його до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, а також відновлювати їх обіг; в) подавати позов до суду про припинення юридичної особи - емітента у зв'язку з включенням його до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності; г) розглядати справи про порушення прав споживачів фінансових послуг та накладати адміністративні стягнення, фінансові санкції та застосовувати заходи впливу, передбачені законодавством; д) здійснювати контроль за достовірністю і розкриттям інформації, що здійснюється емітентами, суб'єктами системи накопичувального пенсійного забезпечення (крім вкладників та учасників) та особами, які здійснюють професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, і саморегульованими організаціями, та її відповідністю встановленим вимогам; е) встановлювати порядок проведення перевірок та оформлення їх результатів, відповідно до якого проводити самостійно чи разом з іншими відповідними органами перевірки діяльності професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, суб'єктів системи накопичувального пенсійного забезпечення (крім вкладників та учасників) щодо їх діяльності у такій системі, та саморегульованих організацій професійних учасників ринків капіталу, а також перевірки діяльності емітентів щодо стану корпоративного управління та здійснення операцій з емісії та обігу цінних паперів; ж) самостійно чи спільно з іншими відповідними органами проводити перевірки осіб, які здійснюють професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках, на предмет дотримання законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг; з) проводити перевірки адміністраторів за випуском облігацій щодо додержання вимог законодавства про ринки капіталу, які застосовуються до адміністратора за випуском облігацій; и) вимагати надання пояснень (у письмовій та усній формі), документів, інформації від державних органів, учасників фондового ринку або будь-яких інших фізичних чи юридичних осіб, які здійснюють (виявили намір здійснювати) операції на ринку цінних паперів та/або яким можуть бути відомі обставини, пов'язані з предметом перевірки; і) надсилати матеріали в правоохоронні органи стосовно фактів правопорушень, за які передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність, якщо до компетенції комісії не входить накладення адміністративних стягнень за відповідні правопорушення; ѹ) надавати Бюро економічної безпеки України заяви та

інформацію про можливе вчинення кримінальних правопорушень, віднесені до його підслідності; й) надсилати матеріали в органи Антимонопольного комітету України у разі виявлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції та інші.

Компетенційний блок повноважень НКЦПФР охоплює повноваження, які безпосередньо стосуються особливостей обігу тих чи інших видів цінних паперів та особливостей їх обліку, а також діяльності самої НКЦПФР. Щодо повноважень, які безпосередньо стосуються особливостей обігу тих чи інших видів цінних паперів та особливостей їх обліку, то вони об'єктивуються у таких її правах як: а) встановлення вимог до емісії (видачі) та обігу цінних паперів, до проспекту цінних паперів (рішення про емісію цінних паперів), у тому числі іноземних емітентів, які здійснюють емісію цінних паперів на території України, а також встановлює порядок затвердження проспекту цінних паперів, реєстрації випуску цінних паперів, рішення про емісію цінних паперів, звіту про результати емісії та порядок скасування реєстрації випуску цінних паперів; б) визначати особливості розміщення, публічної пропозиції та обігу на території України цінних паперів іноземних емітентів; в) встановлювати вимоги до специфікації деривативних контрактів, які укладаються на організованому ринку, та реєструє їх (зміни до них) та інші.

Щодо встановлення особливостей діяльності НКЦПФР, то ці повноваження є розвитком компетенцій що закріплена в чинних законодавчих актах і є їх деталізацією та сприяють усуненню їх прогалин. Також ці повноваження направлені на осучаснення діяльності НКЦПФР та забезпечення і захист прав та законних інтересів громадян України. На сьогодні таким повноваженням є право визначати порядок надання адміністративних послуг Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Враховуючи мету нашого дослідження, зупинимось на характеристиці особливостей надання адміністративних послуг НКЦПФР. НКЦПФР скориставшись своїм правом 3 лютого 2022 року своїм рішенням затвердила Порядок надання адміністративних послуг Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку [20]. Відповідно до цього рішення адміністративною послугою НКЦПФР вважається результат вчинення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку реєстраційної дії та/або інших дій, спрямованих на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків, на підставі поданої фізичною або юридичною особою (далі - заявник) заяви, клопотання та всіх необхідних документів відповідно до нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Також до адміністративних послуг НКЦПФР прирівнюються реєстраційні дії Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку з надання витягів та виписок із реєстрів, довідок, копій, дублікатів та інші передбачені законодавством дії, у результаті яких заявнику надається або підтверджується певний юридичний статус та/або факт. Безпосередні перелік адміністративних послуг НКЦПФР закріплює своїм рішенням і розміщує на офіційному вебсайті [16]. Також на своєму офіційному вебсайті НКЦПФР розміщує інформацію про порядок надання адміністративних послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, графік роботи, а також забезпечує вільний доступ до відповідального структурного підрозділу, що здійснює отримання та обробку вхідної документації для надання адміністративних послуг (Управління «Єдине вікно») у робочий час, у тому числі належні умови для доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями, зокрема, шляхом залучення відповідальних працівників для здійснення супроводження таких осіб у приміщенні Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Адміністративні послуги НКЦПФР надаються зацікавленим учасникам фондового ринку за їх заявою. Заява (клопотання) та документи для отримання адміністративної послуги надаються заявником до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку офіційним каналом зв'язку в електронній формі з використанням електронного підпису чи печатки, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа відповідно до вимог законодавства про електронний документообіг та електронні довірчі послуги, якщо інший спосіб не встановлений у нормативно-правових актах Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

В рамках надання адміністративної послуги НКЦПФР на кожну адміністративну послугу затверджує інформаційну і технологічну картки, що відіграють інформаційну та процедурні функції відповідно. Інформаційна картка адміністративної послуги оприлюднюється (розміщується) на офіційному вебсайті НКЦПФР та містить інформацію про: а) суб'єкта надання адміністративної послуги (найменування, місцезнаходження, режим роботи, телефон, адресу електронної пошти та вебсайту); б) перелік документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, порядок та спосіб їх подання, а у разі потреби - інформацію про умови чи підстави отримання адміністративної послуги; в) платність або безоплатність адміністративної послуги, розмір та порядок внесення плати за платну адміністративну послугу; г) строк надання адміністративної послуги; д) результат надання адміністративної послуги; е) можливі способи отримання відповіді (результату); ж) акти законодавства, що регулюють порядок та умови надання адміністративної послуги. У технологічній картці адміністративної послуги зазначаються: а) етапи опрацювання звернення про надання адміністративної послуги; б) відповідальна посадова особа; г) структурні підрозділи, відповідальні за етапи (дію, рішення); д) строки виконання етапів (дії, рішення).

Перелік документів, необхідних для отримання кожної адміністративної послуги, та вимоги до їх оформлення, встановлюються відповідним нормативно-правовим актом Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. В процесі розгляду питання надання адміністративної послуги НКЦПФР може залишити заяву (клопотання) та документи заявитика без розгляду з підстав передбачених чинним законодавством України. У разі залишення заяви (клопотання) та документів без розгляду заявитику надсилається повідомлення з обґрунтуванням підстав залишення заяви (клопотання) та документів без розгляду та здійснюється повернення документів, передбачених відповідними нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо надання таких адміністративних послуг, якщо заява (клопотання) та документи були подані до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку особисто або засобами поштового зв'язку. У разі якщо заявитик усуяв причини, що були підставою для залишення заяви (клопотання) та документів без розгляду, він має право повторно подати заяву (клопотання).

За результатами розгляду заяви, клопотання та наданих до неї документів Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (як колегіальний орган) або уповноважена нею особа, приймає рішення про надання або про відмову в наданні адміністративної послуги, про що повідомляє заявитика. Повідомлення про відмову у наданні адміністративної послуги в обов'язковому порядку містить правове обґрунтування такої відмови. При наданні адміністративних послуг (окрім тих, за отримання яких справляється державне мито відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» [5]) справляється плата, розмір якої, визначається окремим нормативно-правовим актом Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Таким чином, підводячи підсумок всьому вище викладеному можемо зробити наступні висновки. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку є головним органом державного регулювання відносин на фондовому ринку. В його компетенцію входять цільовий, організаційно-структурний та компетенційний блоки повноважень. Цільовий блок повноважень розкриває мету функціонування НКЦПФР та вектори її діяльності. Організаційно-структурний блок розкриває організуючий потенціал НКЦПФР, що направлений на створення структури фондового ринку та його ефективного функціонування в рамках чинного законодавства. Компетенційний блок повноважень НКЦПФР охоплює повноваження, які безпосередньо стосуються особливостей обігу тих чи інших видів цінних паперів та особливостей їх обліку, а також діяльності самої НКЦПФР.

Список використаних джерел

1. Адаменко І. П., Селіверстова Л. С. Особливості розвитку фінансового ринку України. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 9. С. 13-17.

2. Біловус Т. В. Дослідження моделей регулювання ринків цінних паперів. Економіка і організація управління. 2017. № 2 (26). С. 132-140
3. Гнатюк Р. А. Інституційний аналіз міжнародного ринку цінних паперів: дис. ... канд. ек. наук : 08.00.01. Львів, 2016. 232 с.
4. Голубицький С.І. Адміністративно-процесуальний статус національної комісії з цінних паперів та фондового ринку при розгляді та вирішенні спорів, що виникають у сфері функціонування фондового ринку України. Юридичний бюллетень. ВИПУСК 7. Ч. 2. 2018. С. 13-21
5. Декрет Кабінету міністрів України «Про державне мито» від 21 січня 1993 року № 7-93 з наступними змінами і доповненнями. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7-93#Text>
6. Закон України «Про депозитарну систему України» від 6 липня 2012 року № 5178-VI. ВВР, 2013, № 39, ст.517 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17#Text>
7. Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» від 30 жовтня 1996 р. № 448/96-ВР. ВВР., 1996, № 51, ст.292 з наступними змінами і доповненнями. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%82%D1%80#Text>
8. Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» від 30 жовтня 1996 р. № 448/96-ВР. ВВР., 1996, № 51, ст.292 з наступними змінами і доповненнями. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%82%D1%80#Text>
9. Закон України «Про інститути спільного інвестування» від 5 липня 2012 року № 5080-VI. (ВВР), 2013, № 29, ст.337. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>
10. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. ВВР., 2006, № 31, ст. 268 з наступними змінами і доповненнями. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
11. Калюга О.О. Державне регулювання фондового ринку в Україні: проблеми і шляхи вирішення. Теорія та практика державного управління. 2012. Вип. 2(37). С. 270-276.
12. Кологойда О.В. Господарсько-правове регулювання фондовых відносин в Україні : монографія. К.: Лібра-К, 2015. 704 с.
13. Кравченко В.П. Паламарчук Н.О. Особливості організації ринку цінних паперів у країнах світу. Наукові записки, вип.13, 2013. С. 128-133.
14. Леось О. Ю. Регулювання фондового ринку: зарубіжний досвід організації депозитарного обліку цінних паперів. Економіка та держава. 2012. № 5. С. 90–93
15. Осауленко С.В. Адміністративноправовий статус Кабінету Міністрів України. Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Одеса: ОНІОА. 2010. С. 5. (17 с.)
16. Офіційний сайт НКЦПРФ України з переліком адміністративних послуг: <https://www.nssmc.gov.ua/for-market-participants/services/administrative-services/>
17. Полюхович В. І. Державне регулювання фондового ринку України : господарсько-правовий механізм : монографія. Київ : НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. 337 с.
18. Посполітак В. В. Правове регулювання цінних паперів в Україні : поняття та ознаки. Наукові записки НаУКМА . 2016. Т. 53. С. 87-92.

19. Пугачова Є.В. Правове становище та функції національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. Випуск 26. 2014. С.162-165;
20. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 листопада 2021 р. №1124. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0147-22#Text>
21. Стадницька О. М. Наукове узагальнення державного регулювання ринку цінних паперів у зарубіжних країнах як досвід для України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2015. Вип. 15. Ч. 3. 2015. С. 54–56.
22. Указ Президента України «Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку» від 23 листопада 2011 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1063/2011#Text>
23. Щока С.В. державне регулювання ринку цінних паперів (порівняльний аналіз із країнами Європи) Порівняльно-аналітичне право. 2018. №1. С. 123-125
24. Ящищак О. Р. Моделі державного регулювання ринку фінансових послуг. Адвокат. 2011. № 3. С. 28-33.